

Kjenner du ikke reglene godt nok, risikere

ARVEN KAN FORTSATT

ARV

Tekst: MERETE LANSEND
mel@dagbladet.no

Ei krone er ikke ei krone når man fordeler arv, fastslår Rolf Lothe, fagsjef i Skattebatalforeningen.

Fra januar 2014 betaler vi ikke lenger arveavgift, men arv kan fremdeles gi skattemessige utfordringer. Det gjelder for eksempel når en latent gevinstskatt fører til skjev fordeling av verdier mellom arvinger.

– I utgangspunktet er det viktig å være oppmerksom på latent skatt på ulike eiendeler når man arver, slik at fordelingen mellom arvingene blir rettferdig, sier Lothe og illustrerer med et eksempel:

Skatteregning

– La oss si at lengstlevende ektefelle har to barn, Ola og Kari. Ola skal overta boligen, som er verdt 3 millioner kroner. Hvis giveren kunne solgt boligen skattefritt, slipper Ola å betale skatt av gevinsten i arvelaters eiendommen. Kari får utleieboligen som foreldrene kjøpte for mange år siden for 1

million kroner. Den er verdt 3 millioner kroner i dag. Men her ligger det en latent skattepliktig gevinst på 2 millioner kroner. Det betyr at den ene arvingen må betale en stor skatteregning, sier Lothe.

Det er mulig å omgå gevinstskatten ved å flytte inn i utleieleiligheten og bo der i ett år før salg.

– Men spørsmålet er: Skal man ta høyde for dette når arven fordeles? Det er jo ikke sikkert at vedkommende har anledning til dette. Det er ingen klare regler for hvordan man skal ta hensyn til latent skatt, sier han.

Samme problemstilling gjelder hvis den ene arvingen (Ola) får et bankinnskudd på 500 000 kroner, mens den andre (Kari) får aksjer for 500 000 kroner.

– Her overtar Kari arvelaters inngangsverdi på aksjene. Hvis foreldrene kjøpte aksjene for 100 000 kroner, er det en latent gevinst på 400 000 kroner hvis aksjene selges igjen. Skatten utgjør ca. 30 prosent, rundt 120 000 kroner. Da sitter Kari bare igjen med 380 000 kroner. I et slikt tilfelle mottar arvingene ulike verdier, sier Lothe.

En løsning her kan være at begge får halvparten av bankinn-

Ikke end opp med konflikter og urettferdig fordeling

skuddet og halvparten av aksjene.

– Et tredje eksempel kan være en familie på tre barn der den ene har fått forskudd på arv, en halv million kroner, til å kjøpe seg bolig. Hvis de andre to barna får aksjer til en halv million, vil de likevel ikke få samme beløp, fordi salg av aksjer utløser gevinstskatt. Hvor stor gevinsten blir er avhengig av hvor mye aksjene i sin tid ble kjøpt for, sier han.

Rettferdig fordeling

For å få en rettferdig fordeling kan det være lurt å forsikre seg om at arvingene får like mye arv etter skatt.

Som hovedregel er det konti-

nuitet, det vil si at du overtar arvelaters inngangsverdi. Hvis du selger en arvet eiendom eller realiserer aksjene som er arvet, må du betale gevinstskatt av den delen av netto salgssum som overstiger inngangsverdien. Du betaler altså gevinstskatt av verdistigning både i arvelaters og egen eiendommen.

Skattesatsen er normalt 24 prosent ved salg av fast eiendom, mens den er omtrent 30 prosent for aksjer. Det er likevel ikke kontinuitet på inngangsverdien på bolig og fritidseiendom som arvelater kunne solgt skattefritt.

Her skattlegges du altså bare for verdistigning i egen eiendommen.

Må bestemme seg

– Hvis dere bare skal selge alt i dødsboet og dele verdiene, er det enkelt. Men så snart dere begynner å dele ut konkrete eiendeler, bør dere tenke på hva som kan utløse skatt, råder Lothe.

– Tenk nøye gjennom hvem som overtar eiendom ved dødsboskifte, sier Sigve Braaten, partner i advokatfirmaet Hjort.

Har mor og far eid utleieleilig-

VÆR OBS:
Arveavgiften er borte, men du kan likevel ende opp med en høy skatteregning.
FOTO: SHUTTERSTOCK / NTB SCANPIX

Dette bør du tenke på

1 Unødvendig skatt og konflikter blant arvinger kan unngås hvis man setter seg inn i de skattemessige utfordringene ved arv og gaver.

2 Det er viktig å kunne dokumentere tidligere kostpris, påkostninger og eventuelle arveavgiftsgrunnlag. Hvis en eiendom går i arv eller gis som gave gjennom flere ledd, må do-

kumentasjonen knyttet til alle eierne tas vare på av hensyn til eventuell mulig gevinstbeskatning for den siste eieren som selger eiendommen med skatteplikt.

3 Et bytte mellom arvinger regnes også skattemessig som et salg. Hvis to arvinger har mottatt hver sin gjenstand og etter at dødsboskiftet er gjennomført vil endre på fordelingen, utløses skatteplikt.

4 Hvis en av arvingene overtar en gjenstand og ikke kan selge denne skattefritt i fremtiden, overtar vedkommende en latent skattepost. Dette ut-